

۲۳۵۱۵۶

۱۴۰۱/۱/۲۰

ارزیابی در مشاوره

تمرین و کاربردها

نویسندگان :

ریچارد اس. بالکین

دانشگاه میسیسیپی

جرالد ا. یونگه

دانشگاه تگزاس در سن آنتونیو

مترجم :

دکتر الهام حکیمی راد

(استادیار دانشگاه شهید بهشتی)

ویراستار :

دکتر راشین مدنی

ارباران

نشر اسبازان

عنوان و نام پدیدآور: ارزیابی در مشاوره (تمرین و کاربردها) / نویسندگان: ریچارد اس. بالکین؛ جرالدا. یونکه؛ مترجم: دکتر الهام حکیمی‌راد؛ ویراستار: دکتر راشین مدنی
 مشخصات نشر: تهران: نشر ارسباران، ۱۴۰۰.
 مشخصات ظاهری: بیست و دو - ۳۸۶ ص.: شکل، جدول، نمودار.
 شابک: ۶-۷۴-۷۳۸۵-۶۰۰-۹۷۸
 فهرست‌نویسی براساس اطلاعات فیبا.
 عنوان اصلی: Assessment In Counseling: Practice and Applications [2018].
 عنوان دیگر: راهنمای کاربردی سنجش در مشاوره
 موضوع: روان‌شناسی -- آزمون‌ها -- مشاوره
 رده‌بندی کنگره: BF ۱۷۶
 رده‌بندی دیویی: ۱۵۸/۳۰۲۸
 شماره کتابشناسی ملی: ۸۴۳۹۱۱۳

بیایید به حقوق دیگران احترام بگذاریم

مخاطب عزیز، خواننده گرامی، این کتاب حاصل دسترنج چندین ساله مترجم و ناشر است. تکثیر آن به هر شکل و میزانی، بدون اجازه ناشر و مؤلف، و خرید و فروش آن کاری نادرست، غیرقانونی، و غیرشرعی است. پیامد این عمل ناصواب موجب بی‌اعتمادی در فضای نشر و فروش کتاب می‌شود و می‌تواند زمینه‌ساز محیطی ناسالم جهت بی‌ارزش کردن زحمات دست‌اندرکاران فعالیت‌های فرهنگی و اقتصادی در جامعه شود که در نهایت، به زیان خود شما و فرزندان‌تان خواهد شد.

سایت
www.Ravabook.com

اربابان
 نشر ارسباران

پست الکترونیکی
panahir91@yahoo.com

ارزیابی در مشاوره (تمرین و کاربردها)

نویسندگان: ریچارد اس. بالکین؛ جرالدا. یونکه

مترجم: دکتر الهام حکیمی‌راد

ویراستار: دکتر راشین مدنی

ناشر: ارسباران

نوبت چاپ: اول، زمستان ۱۴۰۰

لیتوگرافی: طیف‌نگار چاپ: شاهین صحافی: چاوش

شمارگان: ۱۱۰۰ تعداد صفحات: ۴۰۸ صفحه

قیمت: ۱۰۰،۰۰۰ تومان

ISBN : 978-600-7385-74-6

شابک: ۶-۷۴-۷۳۸۵-۶۰۰-۹۷۸

مرکز بخش: تهران - خیابان زرتشت غربی، بین خیابان علیزاده و شیخ‌الر، پلاک ۶۳

تلفکس: ۸۸۹۶۲۷۰۷

۸۸۹۶۵۲۲۸

۸۸۹۶۷۷۰۴

تلفن: ۹ - ۸۸۹۷۳۳۵۸

فهرست

پیشگفتار نویسندگان	پانزده
ساختار کتاب	شانزده
پیشگفتار مترجم	بیست و یک

■ فصل ۱: نقش ارزیابی در مشاوره

۱. مرور اجمالی	۱
۲. ارزیابی چیست؟	۲
۴. تاریخچه ارزیابی	۴
۱۰. سیر تکاملی مشاوران به عنوان متخصصان ارزیابی	۱۰
۱۰. انجمن ارزیابی و پژوهش در مشاوره	۱۰
۱۱. مسئولیت کاربران آزمون‌های استاندارد شده	۱۱
۱۱. معیارهای صلاحیت کاربران آزمون	۱۱
۱۲. اصول اخلاقی انجمن مشاوره آمریکا	۱۲
۱۴. دسترسی عادلانه به آزمون‌ها	۱۴
۱۶. شرایط ناشر آزمون کاربران	۱۶
۱۶. مسائل حقوقی	۱۶
۱۶. قانون‌گذاری مراقبت‌های بهداشتی	۱۶
۱۷. قانون‌گذاری حقوق مدنی	۱۷
۱۸. قوانین آموزشی	۱۸
۲۰. خلاصه	۲۰

■ فصل ۲: مطالعات موردی، یادداشت‌های پیشرفت و سیستم‌های طبقه‌بندی

۲۲. مرور اجمالی	۲۲
۲۲. مطالعات موردی	۲۲
۲۴. خانم اوا ماری گارسا	۲۴

۲۵	شناسایی اهداف درمان
۲۶	ازدواج و سایر روابط مهم
۲۸	اصالت خانواده و سابقه خانوادگی
۲۹	مشاوره قبلی و بستری‌های روان‌پزشکی
۲۹	سابقه مصرف مواد و اختلالات اعتیادآور
۳۰	سوابق تحصیلی
۳۰	سابقه شغلی
۳۲	سابقه کیفری
۳۲	سابقه پزشکی
۳۳	تشخیص
۳۳	خلاصه
۳۵	آقای رابرت جونز
۳۶	شناسایی اهداف درمان
۳۶	ازدواج و سایر روابط مهم
۳۷	اصالت خانواده و سابقه خانوادگی
۳۸	مشاوره قبلی و بستری در بیمارستان‌های روان‌پزشکی
۳۸	مصرف مواد مخدر و سابقه اختلالات اعتیادآور
۳۹	سوابق تحصیلی
۳۹	سابقه شغلی
۴۰	سابقه کیفری
۴۰	سابقه پزشکی
۴۱	تشخیص
۴۱	خلاصه
۴۱	خانم آن اسمیت
۴۳	شناسایی اهداف درمان
۴۴	ازدواج و سایر روابط مهم
۴۵	اصالت خانواده و سابقه خانوادگی
۴۶	مشاوره قبلی یا بستری‌های روان‌پزشکی
۴۷	مصرف مواد و اختلالات اعتیادآور
۴۷	سوابق تحصیلی
۴۸	سابقه کیفری
۴۸	سابقه پزشکی
۴۹	تشخیص
۵۰	گزارش ارزیابی

«سیستم‌های طبقه‌بندی راهنمای تشخیصی و آماری اختلالات روانی» و «طبقه‌بندی بین‌المللی

بیماری‌ها»	۵۰
این سیستم‌ها چیستند و چه مزایایی دارند؟	۵۰
ارزیابی راهنمای تشخیصی و آماری اختلالات روانی	۵۵
فهرست ارزیابی ناتوانی سازمان بهداشت جهانی	۵۹
یادداشت‌های پیشرفت	۵۹
فرمت‌های استاندارد برای یادداشت‌های پیشرفت	۶۱
یادداشت‌های پیشرفت SOAP	۶۱
یادداشت‌های پیشرفت DART	۶۲
یادداشت‌های پیشرفت مبتنی بر تشخیص	۶۳
هدف ۱: افزایش فراوانی استفاده از زمان‌های عدم مصرف الكل توسط رابرت (محقق‌شده)	۶۷
خلاصه	۶۹

■ فصل ۳: اصول ارزیابی ۷۱

مرور اجمالی	۷۱
مفاهیم نمره‌های آزمون	۷۲
آزمون‌های ملاک - مرجع	۷۲
آزمون‌های معلم - ساخته	۷۳
طرح آزمون	۷۴
طرح گویه	۷۵
تحلیل گویه	۷۶
آزمون‌های هنجار - مرجع	۷۹
مقیاس‌های سنجش	۸۰
درک ارزیابی نمره‌های توزیع فراوانی و صدک‌ها	۸۳
مقیاس‌های گرایش مرکزی	۸۷
میانگین	۸۸
میان	۹۰
نما	۹۱
بهترین مقیاس گرایش مرکزی چیست؟	۹۱
مقیاس‌های تغییرپذیری	۹۲
دامنه	۹۳
انحراف استاندارد و واریانس	۹۴
برآورد جامعه	۹۴

فرمول واریانس	۹۵
محاسبه واریانس	۹۶
محاسبه انحراف استاندارد	۹۷
منحنی نرمال	۹۸
فاصله اطمینان	۹۹
نمره‌های استاندارد	۱۰۲
نمره‌های Z	۱۰۲
نمره‌های T	۱۰۳
انواع دیگر نمره‌های استاندارد	۱۰۴
مفهوم ضریب همبستگی	۱۰۴
محاسبه همبستگی گشتاوری پیرسون	۱۰۶
چه نمره‌هایی گزارش می‌شوند؟	۱۰۸

■ فصل ۴: معیارهای متداول روایی

تعریف روایی: یک ناویجی مختصر	۱۱۱
دیدگاه کنونی درباره روایی	۱۱۴
شاهد روایی بر اساس محتوای آزمون	۱۱۵
سنجش شاهد مبتنی بر محتوای متن چگونه است؟	۱۱۶
شاهد مبتنی بر فرایند پاسخ	۱۱۷
شاهد مبتنی بر فرایندهای پاسخ چگونه ارزیابی می‌شود؟	۱۱۸
شاهد مبتنی بر ساختار داخلی	۱۱۸
شاهد مبتنی بر ساختار داخلی چگونه ارزیابی می‌شود؟	۱۲۰
شاهد مبتنی بر ارتباط با متغیرهای دیگر	۱۲۱
شاهد مبتنی بر ارتباط با متغیرهای دیگر چگونه ارزیابی می‌شود؟	۱۲۳
شاهد روایی و پیامدهای آزمون	۱۲۳
روایی آزمون بر چه چیز دلالت دارد؟	۱۲۴

■ فصل ۵: معیارهای متداول پایایی

تعریف پایایی	۱۲۷
نمره حقیقی	۱۳۰
خطا	۱۳۰
ساختار ابزار	۱۳۱

ما در تألیف این کتاب قصد داشتیم متنی به رشته تحریر درآوریم که ارزیابی را در حرفه مشاوره به صورت یک مهارت نشان دهد. من در کلاس ارزیابی نیز مانند سایر دوره‌های آموزشی که محوریتشان روش تحقیق و آمار است، دانشجویانی می‌دیدم که با مفاهیم ریاضی ازپا درآمده بودند و انجام تکلیف کلاسی آن‌ها را عصبی کرده بود. بیشتر دانشجویان ناگزیرند در طول ترم‌های تحصیلی، کلاس ارزیابی را تجربه کنند و از آنجا که منبع و مرجع ارزیابی، کتاب‌های سنگین آماری و دائرةالمعارف ارزیابی است، تصمیم گرفتیم رویکرد متفاوتی در پیش گیریم. ما بر مهارت‌های مورد استفاده در ارزیابی تمرکز کردیم و بر این باوریم که اگر شما بر مهارت‌ها مسلط باشید، می‌توانید آن‌ها را به صورت طیف وسیعی از ابزارها و راهبردهای ارزیابی اعمال کنید. ارزیابی نیز همانند بسیاری از حوزه‌های اصلی مشاوره، دارای مبانی نظری و بنا بر اقتضا، دارای مؤلفه‌های کارکردی است. هرچند که در اعمال مهارت‌ها استفاده از ابزارهایی که صرفاً بر ویژگی‌های روان‌سنجی تکیه دارند، این مؤلفه‌ها مغفول می‌ماند.

آمار جزء تأثیرگذار ارزیابی در مشاوره است. اگر مفاهیم ریاضی شما را نیز مانند بسیاری از دانشجویان گیج و سردرگم می‌کند، به شما پیشنهاد می‌کنم یک گام به عقب رفته و آرام باشید. بله در این کتاب به ریاضیات به‌طور نظری و عملی پرداخته شده، اما امیدواریم دریابید که ارائه توضیح محاسبات به‌منظور تأکید بر کل فرایند است، نه صرفاً نتیجه. تجربه شخصی من نشان می‌دهد ترس بیشتر دانشجویان مشاوره از مفاهیم آماری، نتیجه تجارب قبلی است. امیدوارم شما این مفاهیم را در جلوه‌ای جدید و متفاوت ببینید و تمرکزتان را صرف کاربرد کنید، نه محاسبات. برخلاف سایر کتب که تنها بر اصول مشابه اکتفا می‌کنند و به اهمیت کاربرد همان اصول نمی‌پردازند، من و همکارم سخت کوشیدیم تا در مشاوره، بر مفاهیم نظری و مفهوم سنجش در ارزیابی تمرکز کنیم. در نگارش، سبک محاوره‌ای داشته باشیم و سه مطالعه‌موردی که در سراسر متن آن را دنبال می‌کنیم را معرفی کنیم. علاوه بر آن، به جای آنکه شما را تنها با

انبوهی از ابزارها آشنا کنیم، مقیاس‌های مؤثری را انتخاب می‌کنیم که احتمالاً به آن برمی‌خورید و در حرفه‌تان استفاده می‌کنید. ما قصد نداریم بر ارزیابی‌هایی همچون مقیاس‌های فرافکن که معمولاً مشاوران حرفه‌ای آن‌ها را به کار نمی‌گیرند، متمرکز شویم. ابزارهایی که ما در موردشان بحث می‌کنیم معمولاً در مشاوره‌های حرفه‌ای استفاده می‌شوند، اما به هیچ‌وجه جامع و کامل نیستند؛ محتوای این متن و این دوره آموزشی، شما را قادر می‌سازد به عنوان یک مشاور حرفه‌ای، فارغ از نوع تخصصتان پژوهش کنید، دست به انتخاب بزنید و ابزار ارزیابی را که برای کارتان مفید می‌دانید به دست گیرید. امیدواریم نمونه‌هایی از اصول ارزیابی که ممکن است در زمینه‌های متنوع به کار آید در این قالب مشاهده شود. ما بر آنیم که از این کتاب درسی برای مدیریت، ارزیابی، تفسیر و ارتباط نتایج ارزیابی، یک راهنما بسازیم.

ساختار کتاب

ما این کتاب را به گونه‌ای سازمان‌دهی کردیم تا محتوای آن سیری منطقی به خود گیرد. فصل یک تا پنج شامل مبانی ارزیابی در مشاوره است. در این پنج فصل شما در مورد پیشینه، تاریخچه، ضرورت ارزیابی و ویژگی‌های ابزارها می‌آموزید. فصل شش تا هشت، مباحث علمی مربوط به انتخاب، مدیریت ارزیابی و تفسیر ابزار ارزیابی را دربرمی‌گیرد. فصل نه تا سیزده نیز به بحث و بررسی اطلاعات مربوط به ابزارهای خاص، به ویژه ابزارهای مربوط به حوزه‌های تخصصی، مبانی تفسیر و ابلاغ نتایج و نیز مسائل مربوط به پاسخگویی می‌پردازد. هر فصل با اطلاعات مربوط به محتویات آن به پایان می‌رسد. در فصل دو ما از مطالعات موردی برای نشان دادن چگونگی استفاده از مواد در شرایط مشاوره استفاده می‌کنیم.

فصل ۱

در این فصل ما ارزیابی را به عنوان یک فرایند مستمر در مشاوره معرفی می‌کنیم. مشاوران با توجه به جمعیتی که به آن‌ها خدمات ارائه می‌دهند و نحوه کارشان، گزینه‌های گوناگونی پیش رو دارند، اما ارزیابی همواره جزء تفکیک‌ناپذیری برای همگان است و در همه شیوه‌ها به کار گرفته می‌شود. ما اصطلاحات کلیدی را تعریف کرده و به تاریخچه ارزیابی، با تأکید بر اشتباهات گذشته و ارتباط آن با شرایط کنونی و با محوریت ارزش‌های اخلاقی و مسائل حقوقی می‌پردازیم.